

Υπηρεσία Τύπου και
Πληροφόρησης

Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 71/13

Λουξεμβούργο, 6 Ιουνίου 2013

Απόφαση στην υπόθεση C-648/11
MA, BT, DA κατά Secretary of State for the Home Department

Το υπεύθυνο κράτος μέλος για την εξέταση αιτήσεως ασύλου ασυνόδευτου ανηλίκου που υπέβαλε αιτήσεις και σε άλλα κράτη μέλη είναι το κράτος στο οποίο βρίσκεται ο εν λόγω ανήλικος μετά την υποβολή σε αυτό αιτήσεως ασύλου

Συναφώς, κανένα μέλος της οικογένειας ανηλίκου δεν πρέπει να ευρίσκεται νομίμως σε άλλο κράτος μέλος

Ο κανονισμός «Δουβλίνο II¹» παραθέτει μια λίστα κριτηρίων βάσει των οποίων καθορίζεται το υπεύθυνο κράτος μέλος για την εξέταση αιτήσεως ασύλου που υποβάλλεται στην Ένωση κατά τρόπο ώστε η αίτηση να εξετάζεται μόνον από ένα κράτος μέλος. Όταν υπήκοος τρίτης χώρας υποβάλλει αίτηση ασύλου σε κράτος μέλος διαφορετικό από το κράτος που ο κανονισμός καθορίζει ως υπεύθυνο, ο κανονισμός προβλέπει διαδικασία μεταφοράς του αιτούντος άσυλο στο υπεύθυνο κράτος μέλος.

Δύο ανήλικες πολίτες Ερυθραίας (η MA και η BT) και ανήλικος πολίτης Ιράκ (ο DA) υπέβαλαν αίτηση ασύλου στο Ηνωμένο Βασίλειο. Κανένα μέλος της οικογένειάς τους δεν ευρισκόταν νομίμως σε άλλο κράτος μέλος της Ένωσης. Οι βρετανικές αρχές διαπίστωσαν ότι είχαν υποβάλει αιτήσεις ασύλου σε άλλα κράτη μέλη, ήτοι στην Ιταλία (η MA και η BT) και στις Κάτω Χώρες (ο DA). Ως εκ τούτου, αποφασίσθηκε η μεταφορά των ανηλίκων στα προαναφερθέντα κράτη, δεδομένου ότι αυτά θεωρήθηκαν ως υπεύθυνα για την εξέταση των αιτήσεών τους ασύλου.

Αν ο αιτών είναι ασυνόδευτος ανήλικος ο κανονισμός² προβλέπει ότι το υπεύθυνο κράτος μέλος για την εξέταση της αιτήσεως ασύλου είναι το κράτος στο οποίο ένα μέλος της οικογένειάς του ευρίσκεται νομίμως, εφόσον αυτό είναι προς το μείζον συμφέρον του ανηλίκου. Ελλείψει μέλους της οικογένειάς του, το υπεύθυνο κράτος μέλος για την εξέταση της αιτήσεως είναι το κράτος στο οποίο ο ανήλικος υπέβαλε την αίτησή του ασύλου, χωρίς να διευκρινίζει ο κανονισμός αν πρόκειται για την πρώτη αίτηση που ο ανήλικος υπέβαλε σε κράτος μέλος ή αν πρόκειται για την τελευταία που υπέβαλε σε άλλο κράτος μέλος.

Επισημαίνεται ότι πριν εκτελεσθεί η μεταφορά των MA και DA, αλλά αφότου μεταφέρθηκε η BT, οι βρετανικές αρχές αποφάσισαν, κατ' εφαρμογή της «ρήτρας κυριαρχίας» του κανονισμού, να εξετάσουν την αίτηση ασύλου. Κατά συνέπεια, η BT, η οποία είχε ήδη μεταφερθεί στην Ιταλία, μπόρεσε να επιστρέψει στο Ηνωμένο Βασίλειο. Δυνάμει της προαναφερθείσας ρήτρας, κάθε κράτος μέλος μπορεί να εξετάσει αίτηση ασύλου, έστω και αν η συγκεκριμένη εξέταση δεν απόκειται σε αυτό βάσει των κριτηρίων του κανονισμού. Εντούτοις, το ερώτημα αφορά το ζήτημα αν δυνάμει του κανονισμού έπρεπε υποχρεωτικώς να προκύψει το αποτέλεσμα που προέκυψε τελικώς και στις τρεις υποθέσεις – το οποίο ήταν συνέπεια μιας αποφάσεως, η οποία εκδόθηκε ελεύθερα και κατ' ενάσκηση διακριτικής ευχέρειας του Ηνωμένου Βασιλείου.

Στην απόφαση που εξέδωσε σήμερα, το Δικαστήριο κρίνει ότι, όταν ασυνόδευτος ανήλικος, του οποίου κανένα μέλος της οικογένειας δεν ευρίσκεται νομίμως στο έδαφος της ΕΕ, υπέβαλε αιτήσεις ασύλου σε περισσότερα του ενός κράτη μέλη, υπεύθυνο για την εξέταση της αιτήσεως ασύλου

¹ Κανονισμός (ΕΚ) 343/2003 του Συμβουλίου, της 18ης Φεβρουαρίου 2003, για τη θέσπιση των κριτηρίων και μηχανισμών για τον προσδιορισμό του κράτους μέλους που είναι υπεύθυνο για την εξέταση αίτησης ασύλου που υποβάλλεται σε κράτος μέλος από υπήκοο τρίτης χώρας (ΕΕ L 50, σ. 1).

² Άρθρο 6 του ανωτέρω κανονισμού.

κράτος είναι το κράτος μέλος στο οποίο ευρίσκεται ο εν λόγω ανήλικος μετά την υποβολή σε αυτό αίτησως ασύλου.

Το συμπέρασμα αυτό συνάγεται από το πλαίσιο και τον σκοπό του κανονισμού, που αποβλέπει στο να κατοχυρώνεται η πραγματική πρόσβαση των αιτούντων άσυλο στις διαδικασίες προσδιορισμού του καθεστώτος του πρόσφυγα και στο να δίνεται ιδιαίτερη προσοχή στους ασυνόδευτους ανηλίκους. Συγκεκριμένα, δεδομένου ότι αποτελούν μια ιδιαίτερως ευάλωτη κατηγορία προσώπων, επιβάλλεται να μην επιμηκύνεται πέραν του απολύτως αναγκαίου μέτρου η διαδικασία προσδιορισμού του υπεύθυνου κράτους μέλους, πράγμα που σημαίνει, καταρχήν, ότι δεν πρέπει να μεταφέρονται σε άλλο κράτος μέλος.

Οι προεκτεθείσες εκτιμήσεις ενισχύονται από την απαίτηση σεβασμού των θεμελιωδών δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στα οποία συγκαταλέγεται ιδίως το σχετικό με την ανάγκη να προσδίδεται πρωταρχική σημασία στο μείζον συμφέρον του παιδιού σε όλες τις πράξεις που αφορούν τα παιδιά – είτε επιχειρούνται από δημόσιες αρχές είτε από ιδιωτικούς οργανισμούς. Κατά συνέπεια, προς το συμφέρον των ασυνόδευτων ανηλίκων, είναι αναγκαίο να μην επιμηκύνεται αδικαιολόγητα η διαδικασία προσδιορισμού του υπεύθυνου κράτους μέλους, αλλά να διασφαλίζεται η ταχεία πρόσβασή τους στις διαδικασίες προσδιορισμού του καθεστώτος του πρόσφυγα.

Το Δικαστήριο διευκρινίζει ότι η ερμηνεία αυτή δεν συνεπάγεται ότι ο ασυνόδευτος ανήλικος του οποίου η αίτηση ασύλου απορρίπτεται στο πρώτο κράτος μέλος μπορεί εν συνεχεία να υποχρεώσει άλλο κράτος μέλος να εξετάσει την αίτησή του ασύλου. Συγκεκριμένα, τα κράτη μέλη δεν οφείλουν να εξετάζουν εάν ο αιτών πληροί τις προϋποθέσεις για το χαρακτηρισμό του ως πρόσφυγα όταν μια αίτηση θεωρείται ως απαράδεκτη επειδή, μεταξύ άλλων, ο αιτών άσυλο υπέβαλε ταυτόσημη αίτηση έπειτα από τελεσίδικη απόφαση.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η διαδικασία εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως παρέχει στα δικαστήρια των κρατών μελών τη δυνατότητα να υποβάλουν στο Δικαστήριο, στο πλαίσιο της ένδικης διαφοράς της οποίας έχουν επιληφθεί, ερώτημα σχετικό με την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης ή με το κύρος πράξεως οργάνου της Ένωσης. Το Δικαστήριο δεν αποφαινεται επί της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου. Στο εθνικό δικαστήριο εναπόκειται να επιλύσει τη διαφορά αυτή, λαμβάνοντας υπόψη την απόφαση του Δικαστηρίου. Η απόφαση αυτή δεσμεύει, ομοίως, άλλα εθνικά δικαστήρια ενώπιον των οποίων ανακύπτει παρόμοιο ζήτημα.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημερώσεως, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Το [πλήρες κείμενο](#) της αποφάσεως είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία δημοσιεύσεώς της

Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδη ☎ (+352) 4303 2582